

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

KNSS-neodvisnost
konfederacija novih sindikatov Slovenije

SOLIDARNOST
Zveza delavskih sindikatov
Slovenije

konfederacija
sindikatov 90
slovenije

KONFEDERACIJA
SINDIKATOV JAVNEGA
SEKTORJA SLOVENIJE

IZJAVA ZA JAVNOST

Ljubljana, 28. januar 2021

SINDIKALNE CENTRALE NA PREDLOG ZAKONA O DODATNIH UKREPIH ZA OMILITEV POSLEDIC COVID-19 (PKP 8)

Po tem, ko je vladna stran za nedoločen čas prekinila sobotna pogajanja o vsebini osmega proti koronskega paketa (PKP 8) s socialnimi partnerji, ker njeni predstavniki niso imeli mandata za usklajevanje predlogov, je Vlada RS v ponedeljek popoldne sprejela predlog PKP 8 in ga posredovala v zakonodajni postopek. S tem je prekršila pravila o delovanju Ekonomsko-socialnega sveta RS (ESS) in nedavno sprejet poslovnik, ki določa način pogajanj o interventni zakonodaji, povezani s COVID, saj je predlog sprejela še pred iztekom 72 urnega roka, ki bi moral biti na razpolago za pogajanja. S tem se dodatno krepi naša skupna ugotovitev, da dialog, ki poteka med socialnimi partnerji pri usklajevanju interventne zakonodaje, ni primeren.

Reprezentativne sindikalne centrale, članice ESS, smo pravočasno in vnaprej tudi pisno jasno izrazile naša pričakovanja in predloge v zvezi s PKP 8. Nanje se vladna stran ni odzvala in kljub nujnosti sprejema nekaterih rešitev, ki smo jih predlagali, razen nekaterih izjem, naših predlogov ni vključila v predlog PKP 8.

Pozdravljamo priznanje kriznega dodatka polnoletnim dijakom in brezposelnim, prav tako upoštevanje našega predloga, po katerem je potrebno odpraviti težave pri izplačevanju kriznega dodatka pri zaposlenih, ki so v mesecu decembru prejeli del plače iz naslova poslovne uspešnosti. Kljub temu pa tudi po PKP 8 vlada ne priznava kriznega dodatka javnim uslužbencem, ki bi glede na postavljeni cenzus za izplačilo kriznega dodatka tega prav tako morali prejeti, tako pa so postavljeni v manj ugoden položaj. V reprezentativnih sindikalnih centralah vztrajamo na enaki obravnavi delavcev glede na njihov gmotni položaj, ne glede na to, kje so zaposleni, zato zahtevamo, da se pravica do kriznega dodatka prizna tudi zaposlenim v javnem sektorju, katerih zadnja izplačana plača je nižja od dveh minimalnih plač.

Prav tako pozdravljamo upoštevanje naših pričakovanj in predlogov, da se v primeru vključitve mehanizma začasnega subvencioniranja dviga minimalne plače v PKP8 vključijo varovalke, ki bi zaščitile delovna mesta in preprečevale zlorabe. Tako pozdravljamo prepoved odpuščanja pri delodajalcih, ki prejmejo subvencijo dviga minimalne plače, za čas prejemanja subvencije in še 3 mesece po tem, prav tako pozdravljamo prepoved izplačil dobičkov, dividend ter nagrad poslovodstvu v družbah, ki prejmejo subvencijo. Pričakujemo, da bodo te varovalke v zakonu tudi ostale in da se ne bodo rahljale. Kljub temu pa v reprezentativnih sindikalnih centralah opozarjamo, da je predlog nejasen, da ni razvidno, kdo vse bo do subvencije upravičen in za katere delavce. Opozarjamo tudi na popolno odsotnost kakršnih koli analiz, izračunov in podatkov o tem, kakšne bodo finančne posledice

predlaganega subvencioniranja minimalne plače in zlasti znižanja najnižje osnove za plačilo prispevkov za socialno varnost v drugi polovici leta 2021, in sicer za proračun in še posebej za blagajni pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter zdravstvenega zavarovanja. Tako kot že več rešitev, ki jih je sprejela ta vlada, tudi ta poslabšuje stanje v pokojninski blagajni in slabša razmerje med financiranjem pravic iz prispevkov na eni in iz proračuna na drugi strani. Prav tako predlog poslabšuje stanje v zdravstveni blagajni, za katero bo leto 2021 še posebej zahtevno, za razliko od pokojninske blagajne ne obstaja pa sistemski mehanizem, po katerem bi manjkajoča sredstva zagotavljal državni proračun. Za sindikalne centrale je nesprejemljiva ponovna izločitev javnega sektorja, saj zakon delodajalcem v javnem sektorju ne omogoča subvencioniranja dviga minimalne plače, prav tako jim ne omogoča plačila prispevkov od nižje osnove. Glede na navedeno zahtevamo, da se v primeru vztrajanja pri predlagani rešitvi za drugo polovico leta 2021 zagotovi pokrivanje izpada prispevkov iz državnega proračuna na enak način, kot je to veljalo po PKP1 in da se določbe 26. in 27. člena PKP8 uveljavijo tudi za javni sektor.

Ključno pomanjkljivost PKP 8 v reprezentativnih sindikalnih centralah vidimo v tem, česar PKP 8 ne vsebuje.

Ponovno poudarjamo absolutno nujnost dviga nadomestila plače na 100 % za vse delavce, pri katerih pride do okužbe s SRS-COV-2 oziroma do bolezni COVID-19, ne glede na to, kje pride do okužbe. Izjemno pomemben in znaten vir okužb so še vedno delovna mesta. Velika večina delavcev je danes v primeru okužbe upravičena do nadomestila plače v višini 80%, zato obstaja velika verjetnost, da v izogib izgube dela dohodka delavci z blagimi simptomi ali brez njih prihajajo na delo, s tem pa se okužba širi. Številne druge države so tovrstno rešitev že zdavnaj prepoznale in jo sprejele, njihovo spopadanje z epidemijo z epidemiološkega vidika pa je mnogo uspešnejše tudi zaradi tega ukrepa.

Prav tako v sindikalnih centralah vztrajamo pri črtanju posega v Zakon o delovnih razmerjih in Zakon o javnih uslužbencih, ki omogočata delodajalcem odpuščanje starejših delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za upokojitev, brez navedbe utemeljenega razloga za odpoved. Gre za škodljiv in nepremišljen predlog tako za delavce, kot za sistem pokojninskega zavarovanja in za trg dela, ki ni bil predmet socialnega dialoga, prav tako pa je vložena zahteva za presojo njegove skladnosti z Ustavo, saj je po mnenju sindikalnih central v več točkah v nasprotju z Ustavo in mednarodnimi akti, ki zavezujejo Slovenijo.

V reprezentativnih sindikalnih centralah smo pripravili amandmaje k predlogu PKP8, za katere menimo, da bi morali biti vključeni v PKP8 iz prej pojasnenih razlogov, nekaj pa je še dodatnih amandmajev, ki naslavlja vsebine, na katere sindikati že dlje časa opozarjamo in od katerih so bile nekatere tudi že usklajene med socialnimi partnerji, a izpuščene iz predloga, vloženega v zakonodajni postopek. Poudarjamo, da po naših informacijah niso bili vključeni niti nekateri predlogi resornih ministrstev, ki bi razreševali določene težave, do katerih prihaja v praksi. Takšni so npr. nekateri predlogi Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, saj ni podaljšanja oprostitev plačila vrtca za starše in možnosti povračil za občine, kljub temu, da je bila takšna rešitev obljubljena na vladni tiskovni konferenci, prav tako ni odpravljena blokada zaposlovanja v primeru pridobitve sredstev za izvajanje projektov.

V reprezentativnih sindikalnih centralah pričakujemo, da bodo poslanske skupine proučile naše amandmaje v prilogi in jih prepoznale kot pomembne za vključitev v PKP8 ter jih kot takšne predlagale v sprejem v zakonodajnem postopku.

Nenazadnje v reprezentativnih sindikalnih centralah opozarjamo, da je stanje socialnega dialoga na nacionalni ravni v okviru Ekonomsko socialnega sveta zelo zaskrbljujoče in neprimerno. Eden od razlogov za to so tudi eklatantne kršitve Pravil o delovanju ESS.

V reprezentativnih sindikalnih centralah izražamo pričakovanje, da bo predsedujoča Ekonomsko socialnemu svetu, gospa Sonja Šmuc, storila vse, kar je v njeni moči, da bo zagotovila učinkovito delovanje Ekonomsko-socialnega sveta, spoštovanje njegovih pravil ter enakopravno obravnavo socialnih partnerjev. Tudi to je odgovornost, ki jo nosi kot predsedujoča Ekonomsko-socialnemu svetu, zato pričakujemo njeno večjo aktivnost in prizadevanje pri ponovni vzpostavitvi pogojev za delovanje Ekonomsko-socialnega sveta.

Zveza Svobodnih sindikatov Slovenije
Predsednica Lidija Jerkič, l.r.

Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam
Predsednik Jakob Počivavšek, l.r.

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije
Predsednik Branimir Štrukelj, l.r.

Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
Predsednik Peter Majcen, l.r.

KNSS-Neodvisnost
Predsednica Evelin Vesenjāk, l.r.

Slovenska zveza sindikatov Alternativa
Predsednik Zdenko Lorber, l.r.

Zveza delavskih sindikatov Slovenije – Solidarnost
Predsednik Albert Pavlič, l.r.

Priloga: Amandmaji na PKP 8